

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΠΟ ΤΟ 1960 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Ιστορία

Η Κύπρος, σύμφωνα με τη μυθολογία, είναι ο τόπος γέννησης της Αφροδίτης, της θεάς του έρωτα και της ομορφιάς. Είναι μια πανάρχαια χώρα με 11.000 χρόνων ιστορία και πολιτισμό και παράλληλα μια νεοσύστατη ανεξάρτητη Δημοκρατία από το 1960. Η γεωγραφική της θέση στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων – Ευρώπης, Ασίας και Αφρικής – και στο σημείο επαφής μεγάλων πολιτισμών καθόρισαν σε μεγάλο βαθμό την ιστορία της διαμέσου των αιώνων.

Τοποθετημένη στο βορειοανατολικό άκρο της Μεσογείου, η Κύπρος καταλαμβάνει έκταση 9.251 τετρ. χιλιομέτρων και είναι το μεγαλύτερο σε μέγεθος νησί της Μεσογείου, μετά τη Σικελία και τη Σαρδηνία. Το κλίμα της είναι μεσογειακό και έχει ηλιοφάνεια περισσότερες από 300 μέρες το χρόνο.

Κατά την απογραφή του 1960, ο πληθυσμός της ανερχόταν σε 572.707, από τις οποίες 77,1% ήταν Ελληνοκύπριοι, 18,2% Τουρκοκύπριοι, 1,1% Μαρωνίτες, Αρμένιοι και Λατίνοι και 3,6% άλλοι.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα του 1960, οι θρησκευτικές ομάδες των Αρμενίων, Μαρωνιτών και Λατίνων επέλεξαν να ανήκουν στην ελληνοκυπριακή κοινότητα. Ο πληθυσμός της Κύπρου (Δεκέμβριος 2011) ανερχόταν στις 952.100, από τις οποίες 681.000 (71,5%) ανήκουν στην ελληνοκυπριακή κοινότητα, 90.100 (9,5%) στην τουρκοκυπριακή κοινότητα και 181.000 (19,0%) είναι ξένοι που κατοικούν στην Κύπρο.

Η Ελληνική και η Τουρκική είναι οι επίσημες γλώσσες του κράτους, ενώ ευρέως διαδεδομένη είναι και η αγγλική γλώσσα.

Η ιστορία του νησιού είναι από τις αρχαιότερες του κόσμου και ανάγεται στην 9^η χιλιετία π.Χ. Η εγκατάσταση Μυκηναίων-Αχαιών στην Κύπρο μεταξύ του 13^{ου} και του 11^{ου} αιώνα π.Χ. και αργότερα άλλων Ελλήνων καθόρισε τον ελληνικό χαρακτήρα του νησιού.

Λόγω της στρατηγικής της θέσης και του φυσικού της πλούτου η Κύπρος υπήρξε σ' όλη τη διάρκεια της μακραίωνης και πολυτάραχης ιστορίας της στόχος

κατακτητών. Φοίνικες, Ασσύριοι, Πέρσες, Αιγύπτιοι, Ρωμαίοι, Άραβες, η φράγκικη δυναστεία των Λουζιτανών, Ενετοί, Οθωμανοί Τούρκοι και Άγγλοι άφησαν τα ίχνη τους εδώ, καθιστώντας το νησί ένα μεγάλο υπαίθριο μουσείο.

Ωστόσο, οι Κύπριοι κατάφεραν να αφομοιώσουν δημιουργικά τις ξένες επιδράσεις χωρίς να χάνουν τη μοναδικότητα του χαρακτήρα τους: για παράδειγμα, τα κομψά αγγεία της Ανατολής έγιναν

κυπριακή κεραμική ενώ η γοτθική καμάρα ενσωματώθηκε στην κυπριακή λαϊκή αρχιτεκτονική.

Η Κύπρος ανακηρύχθηκε ανεξάρτητο, κυρίαρχο κράτος τον Αύγουστο του 1960 με βάση τις Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου ύστερα από τον ένοπλο απελευθερωτικό αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. (1955-1959) εναντίον του βρετανικού αποικιοκρατικού ζυγού.

Το πολίτευμα της χώρας είναι προεδρική Δημοκρατία με σαφή διαχωρισμό αρμοδιοτήτων μεταξύ εκτελεστικής, νομοθετικής και δικαστικής εξουσίας. Σύμφωνα με

το Σύνταγμα, την εκτελεστική εξουσία ασκούν ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος (ο οποίος είναι πάντοτε Τουρκοκύπριος αλλά η θέση του είναι προς το παρόν κενή) δια μέσου του Υπουργικού Συμβουλίου. Η νομοθετική εξουσία ασκείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και η δικαστική από το Ανώτατο Δικαστήριο, τα Κακουργιοδικεία και τα Επαρχιακά Δικαστήρια.

Η Κυπριακή Δημοκρατία από το 1960 έγινε μέλος του ΟΗΕ και σταδιακά μέλος όλων σχεδόν των εξειδικευμένων Υπηρεσιών του. Είναι επίσης μέλος της Κοινοπολιτείας, του Διεθνούς Οργανισμού Εμπορίου, του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ).

Το Μάιο του 2004 η Κύπρος εντάχθηκε επισήμως στην Ευρωπαϊκή Ένωση συμπληρώνοντας έτσι μια μακρά πορεία που άρχισε με την αίτηση για πλήρη ένταξη το 1990.

Η Κύπρος ήταν πάντοτε μέλος της οικογένειας των ευρωπαϊκών εθνών.

Η ένταξη στην ΕΕ αποτέλεσε φυσική επιλογή για την Κύπρο, που την υπαγόρευαν η κουλτούρα και ο πολιτισμός, η ιστορία, ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός και οι παραδόσεις της, καθώς και η προσήλωσή της στα

ιδεώδη της δημοκρατίας, της ελευθερίας και της δικαιοσύνης.

Παρόλο που όλοι οι Κύπριοι κάτοχοι διαβατηρίων της Κυπριακής Δημοκρατίας απολαμβάνουν τα δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών, η εφαρμογή των ευρωπαϊκών νόμων και κανονισμών (κοινοτικό κεκτημένο) στην κατεχόμενη από την Τουρκία περιοχή έχει ανασταλεί μέχρι την επίλυση του κυπριακού προβλήματος και την επανένωση της Κύπρου.

Αν και ακόμη εκκρεμεί μια πολιτική διευθέτηση στο Κυπριακό, η κυπριακή Κυβέρνηση παρέχει σημαντικές υπηρεσίες στους Τουρκοκύπριους ακόμα και κάτω από τις απαγορευτικές συνθήκες της στρατιωτικής κατοχής και βίαιης διαίρεσης της χώρας. Ολοένα και περισσότεροι Τουρκοκύπριοι επωφελούνται από ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών (όπως απασχόληση, δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κοινωνικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες) που προσφέρει η Κυβέρνηση, υιοθετώντας μια σειρά πρωτοβουλιών και πρακτικών μέτρων, μετά τη μερική άρση του παράνομου περιορισμού, τον Απρίλιο του 2003, που είχε επιβληθεί από την τουρκική πλευρά στη διακίνηση των πολιτών διαμέσου της γραμμής κατάπαυσης του πυρός από το 1974.

Οι πρωτοβουλίες αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο της πολιτικής της Κυβέρνησης για ανάπτυξη της εμπιστοσύνης και συμφιλίωσης μεταξύ των δύο κοινοτήτων και την επανένωση της Κύπρου, του λαού και της οικονομίας της. ■

Τουρκική Εισβολή και Κατοχή

Ο λαός του νεοσύστατου κράτους δεν αφέθηκε, δυστυχώς, να απολαύσει τα αγαθά των αγώνων και θυσιών του.

Συγκεκριμένες πρόνοιες των Συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου και του Συντάγματος του 1960 δημιούργησαν πολύ σύντομα συνταγματικά αδιέξοδα, εσωτερικές διαμάχες και εξωτερικές παρεμβάσεις, αντί συνθήκης ειρήνης, αρμονίας και σεβασμού της κυριαρχίας της Κύπρου.

Προσπάθειες για τροποποιήσεις στο Σύνταγμα ώστε να καταστεί πιο λειτουργικό απορρίφθηκαν από την τουρκική πλευρά ενώ η τουρκοκυπριακή ηγεσία εγκλωβίστηκε στη μακροπρόθεσμη διαιρετική και διχοτομική πολιτική της Τουρκίας. Αυτό οδήγησε στις διακοινοτικές συγκρούσεις του 1963-64, στη χάραξη της «πράσινης γραμμής» στη Λευκωσία και σε συνεχείς προσπάθειες Τουρκοκυπρίων εξτρεμιστών για προώθηση των διχοτομικών και επεκτατικών σχεδίων της Τουρκίας.

Το πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου 1974 εναντίον της νόμιμης κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο οργάνωσε η τότε στρατιωτική χούντα των Αθηνών, έδωσε στην Τουρκία το πρόσχημα που επιζητούσε από πολύ καιρό για να εισβάλει στις 20 Ιουλίου 1974 στο νησί. Η εισβολή έγινε κατά παράβαση του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ, του διεθνούς δικαίου και όλων των αρχών που διέπουν τη συμπεριφορά μεταξύ των κρατών.

Ως αποτέλεσμα, γύρω στο 36,2% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας κατελήφθη (το βόρειο τμήμα, που αντιπροσωπεύει το 70% των πλουτοπαραγωγικών πόρων) και βρίσκεται ακόμα υπό το στρατιωτικό έλεγχο της Τουρκίας. Γύρω στις 200.000 Ελληνοκύπριοι – το ένα τρίτο του πληθυσμού – εκτοπίστηκαν και έγιναν πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα, ενώ οι Τουρκοκύπριοι μεταφέρθηκαν στο κατεχόμενο τμήμα του νησιού, στο πλαίσιο της τουρκικής πολιτικής για εθνικό διαχωρισμό. Περίπου 1.400 άτομα εξακολουθούν να αγνοούνται ως αποτέλεσμα της εισβολής ενώ ακόμα δεν έγινε κατορθωτή η διακρίβωση της τύχης τους εξαιτίας της άρνησης της Τουρκίας να συνεργαστεί στο ανθρωπιστικό αυτό ζήτημα.

Η «Γραμμή Αττίλα» («Επιχείρηση Αττίλα» ήταν η κωδική ονομασία που έδωσε η Τουρκία στη στρατιωτική εισβολή της στην Κύπρο) διαχωρίζει την Κύπρο από το 1974. Μετά από τέσσερις αιώνες ειρηνικής συμβίωσης σε μικτά χωριά, πόλεις και τόπους εργασίας σ' ολόκληρο το νησί, οι δυο κυριότερες κοινότητες – Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι – διαχωρίστηκαν βίαια.

Ο ανθρώπινος πόνος ήταν απέραντος και οι υλικές απώλειες τεράστιες. Ο κίνδυνος οικονομικής κατάρρευσης ήταν, επίσης, άμεσος. Υπήρχε επιτακτική ανάγκη για στέγαση και εργοδότηση των προσφύγων καθώς και για κάλυψη όλων των βασικών τους αναγκών.

Γύρω στις 43.000 τουρκικά κατοχικά στρατεύματα, εφοδιασμένα με σύγχρονα οπλικά συστήματα, εξακολουθούν να σταθμεύουν παράνομα στο νησί. Περισσότεροι από 160.000 έποικοι από την Ανατολία μεταφέρθηκαν σταδιακά και εγκαταστάθηκαν στο κατεχόμενο τμήμα, κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου, με στόχο την αλλοίωση της δημογραφικής δομής του νησιού. Λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχή μαζική μετανάστευση των Τουρκοκυπρίων από

το κατεχόμενο τμήμα (λόγω των συνθηκών που δημιουργήθηκαν από την τουρκική κατοχή) διαπιστώνεται ότι ο συνολικός αριθμός στρατιωτών και εποίκων από την Τουρκία ξεπερνά κατά πολύ εκείνων των Τουρκοκυπρίων.

Στην προσπάθεια για εδραίωση των τετελεσμένων γεγονότων της διχοτόμησης, η τουρκοκυπριακή ηγεσία ανακήρυξε μονομερώς το 1983 «ανεξάρτητο κράτος» στο κατεχόμενο τμήμα. Αυτή η ενέργεια απόσχισης σε βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κηρύχθηκε «νομικώς άκυρη» από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, το οποίο ζήτησε την ανάκλησή της. Καμιά χώρα εκτός από την Τουρκία δεν αναγνωρίζει το παράνομο αυτό καθεστώς.

Η Τουρκία και το κατοχικό καθεστώς ακολούθησαν επίσης πολιτική «εκτουρκισμού» των κατεχομένων εδαφών, προσπαθώντας μεθοδικά να καταστρέψουν μεγάλο μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς 11.000 χρόνων: Τα ελληνικά τοπωνύμια αντικαταστάθηκαν με τουρκικά, εκκλησίες, μνημεία, κοιμητήρια και αρχαιολογικοί χώροι καταστράφηκαν, βεβηλώθηκαν ή λεηλατήθηκαν, ανεκτίμητοι εκκλησιαστικοί και αρχαιολογικοί θησαυροί, που ανήκουν στην παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά, έχουν κλαπεί και φυγαδευτεί στο εξωτερικό. Παρά τις συνεχείς διαμαρτυρίες της κυπριακής Κυβέρνησης οι καταστροφές, οι παράνομες ανασκαφές και η αρχαιοκαπηλία συνεχίζονται μέχρι σήμερα.

Άλλο τραγικό γεγονός αποτελεί η εκδίωξη των εγκλωβισμένων από τα σπίτια τους στα κατεχόμενα χωριά, η οποία συνεχίζεται. Ενώ το 1974 αριθμούσαν γύρω στις 20.000, σήμερα έχουν εναπομείνει λιγότεροι από 450 εγκλωβισμένοι, στην πλειοψηφία τους ηλικίας άνω των 60 ετών. ■

Οικονομία

Παρά τις πολλές δυσκολίες που αντιμετώπισε από την αρχή της εγκαθίδρυσής της, τις τρομερές καταστροφές του 1974 και τη συνεχιζόμενη ξένη κατοχή του βορείου τμήματος της, η Κυπριακή Δημοκρατία μπορεί να υπερηφανεύεται για τα σημαντικά της επιτεύγματα.

Το 1960 η κυπριακή Κυβέρνηση παρέλαβε από την αποικιακή διοίκηση μια οικονομία βραδεία και υπανάπτυκτη. Η παραγωγική βάση ήταν ανεπαρκής και η οικονομική δραστηριότητα εξαρτιόταν από ασταθείς παράγοντες.

Η συνεισφορά της γεωργίας στο εθνικό εισόδημα δεν υπερέβαινε ποτέ το 18%, παρά το γεγονός ότι ο τομέας αυτός απασχολούσε το 45% του εργατικού δυναμικού. Περισσότερο από 50% των εσόδων προερχόταν από την εξόρυξη μεταλλευμάτων. Όσον αφορά τις εξαγωγές, ποσοστό 32% αποτελείτο από γεωργικά προϊόντα στη φυσική τους κατάσταση και μόνο το 19% αφορούσε βιομηχανικά προϊόντα, τα οποία αποτελούσαν μεταποιημένες πρώτες ύλες του γεωργικού τομέα.

Ανάλογη ήταν η κατάσταση και στους άλλους τομείς. Κατά μέσο όρο μόνο το 43% των παιδιών ηλικίας 12-17 χρόνων φοιτούσαν σε σχολεία μέσης εκπαίδευσης. Επίσης, μόνο το 28% των οικιστικών μονάδων στην ύπαιθρο είχαν ηλεκτροδοτηθεί και μόνο το 7% διέθεταν εσωτερική παροχή νερού.

Η ορθή μακροοικονομική πολιτική των διαφόρων κυβερνήσεων από το 1960 μέχρι σήμερα, η υιοθέτηση της ελεύθερης οικονομίας της αγοράς, ο δυναμισμός και η ευελιξία της επιχειρηματικής κοινότητας, η επαρκής κατάρτιση του εργατικού δυναμικού, η στενή συνεργασία του δημόσιου τομέα με τους κοινωνικούς εταίρους και, κυρίως, η εργατικότητα, η φιλομάθεια και η παραγωγικότητα των Κυπρίων, όλα αυτά συνέτειναν στη ραγδαία ανάπτυξη του οικονομικού και κοινωνικού τομέα του νεοσύστατου κράτους. Εξίσου σημαντική ήταν η παγίωση των δημοκρατικών θεσμών.

Έτσι, η Κύπρος έχει σταδιακά μετατραπεί, από εξαγωγέα γεωργικών προϊόντων και μεταλλευμάτων κατά την περίοδο 1960-1974 και εξαγωγέα μεταποιημένων προϊόντων κατά το δεύτερο ήμισυ της δεκαετίας του '70, σε μεγάλο τουριστικό κέντρο και περιφερειακό κέντρο παροχής υπηρεσιών.

Η Κύπρος έχει να επιδείξει μια επιτυχή οικονομική επίδοση, που αντανακλάται στη γρήγορη ανάπτυξη, τις συνθήκες πλήρους απασχόλησης, την εξωτερική και εσωτερική σταθερότητα σε όλη σχεδόν τη χρονική περίοδο μετά την ανεξαρτησία.

Η αδύνατη αποικιακή οικονομία μετατράπηκε σε μια σύγχρονη οικονομία, η οποία προσφέρει δυναμικές υπηρεσίες μαζί με προηγμένες φυσικές και κοινωνικές υποδομές.

Ως προς το κατά κεφαλήν εισόδημα, η Κύπρος κατατάσσεται από τη Διεθνή Τράπεζα ανάμεσα στις χώρες με ψηλό εισόδημα. Το μέσο ετήσιο ποσοστό ανάπτυξης κατά τα πέντε τελευταία χρόνια (2007-2011) ήταν 0,82% ενώ, κατά την περίοδο αυτή, το μέσο ποσοστό πληθωρισμού ήταν 2,6% και το μέσο ποσοστό ανεργίας 5,3%. Επιπλέον, η Κύπρος κατετάγη 31^η στον Πίνακα Ανθρώπινης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών για το 2011.

Η εντυπωσιακή αυτή μεταμόρφωση αντανακλά την επιτυχή αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του νησιού, τα οποία απορρέουν από το

ψηλό μορφωτικό και βιοτικό επίπεδο του πληθυσμού, την ευνοϊκή γεωγραφική θέση, την παρατεταμένη περίοδο ήπιων καιρικών συνθηκών και την ανάπτυξη της απαραίτητης υποδομής σε αεροδρόμια, λιμάνια και τηλεπικοινωνίες.

Τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερα σημαντική ήταν η ανάπτυξη του διαμετακομιστικού εμπορίου. Αυξημένη ήταν και η χρησιμοποίηση της Κύπρου ως κέντρου επιχειρηματικής δραστηριότητας διεθνών εταιρειών.

Η Κυπριακή Δημοκρατία, έχοντας κατά κεφαλήν εισόδημα 21.264 ευρώ (27.881 δολ. ΗΠΑ) το 2011 σε σύγκριση με 500 δολ. ΗΠΑ το 1961, με ποσοστό ανεργίας 7,7% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και με ποσοστό πληθωρισμού 3,3%, μπορεί να συγκριθεί ευνοϊκά και με τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με την επιτυχή υιοθέτηση της σύγχρονης τεχνολογίας στην οικονομία, τη συνεχή βελτίωση της υποδομής, την αυξημένη παραγωγικότητα και το ψηλό επίπεδο του εργατικού δυναμικού, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει καταστεί κέντρο διαμετακομιστικού εμπορίου, διεθνές κέντρο εμπορικής ναυτιλίας και διεθνές επιχειρηματικό κέντρο, συμβάλλοντας ενεργά στην ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής.

Από την έναρξη της στην ΕΕ, η Κύπρος έχει υιοθετήσει σημαντικές οικονομικές και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που έχουν αλλάξει το οικονομικό τοπίο. Οι δασμοί και οι ποσοτικοί περιορισμοί έχουν καταργηθεί για όλα τα βιομηχανικά και αγροτικά προϊόντα που προέρχονται από την Κύπρο

και τις άλλες χώρες της ΕΕ. Το εμπόριο και τα επιτόκια έχουν απελευθερωθεί και έχουν αρθεί οι έλεγχοι στις τιμές και οι περιορισμοί στις επενδύσεις. Ιδιωτικές χρηματοδοτήσεις έχουν εισαχθεί για τη δημιουργία και λειτουργία έργων υποδομής και έχει εξαλειφθεί το μονοπώλιο στις τηλεπικοινωνίες.

Η Κύπρος μετατρέπεται σε προωθημένο σταθμό της Ανατολικής Μεσογείου και λειτουργεί ως γέφυρα μεταξύ της ΕΕ και της ολοένα και πιο σημαντικής αγοράς της Μέσης Ανατολής.

Επιπλέον, η Κύπρος έχει αποκτήσει φήμη ως εφελτήριο για επενδύσεις στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη.

Εμμένοντας στη δέσμευση της για μια σταθερή δημοσιονομική πολιτική που είναι απαραίτητη για τη διατήρηση μακροοικονομικής σταθερότητας και τη διασφάλιση της διαδικασίας μετατροπής, η κυπριακή Κυβέρνηση υιοθέτησε συγκεκριμένα μέτρα για να ενισχύσει την οικονομική επίδοση της Κύπρου και να επιτύχει τους στόχους της Ευρωζώνης μέχρι τα μέσα του 2007.

Ως αποτέλεσμα την 1^η Ιανουαρίου 2008, το ευρώ έγινε το επίσημο νόμισμα της Κύπρου αντικαθιστώντας την κυπριακή λίρα. Σήμερα, τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα του ευρώ κυκλοφορούν και αποτελούν το επίσημο νόμισμα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η υιοθέτηση του ευρώ ήταν ένα από τα πιο σημαντικά επιτεύγματα για την Κύπρο, ενσωματώνοντας την ένα βήμα περαιτέρω στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή η επιτυχία κατέστη δυνατή παρόλη την αβεβαιότητα που επικρατεί στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον. ■

Σήμερα, η Κυπριακή Δημοκρατία είναι μια σύγχρονη ευρωπαϊκή δημοκρατία με προηγμένο τηλεπικοινωνιακό σύστημα και αυτόματη τηλεφωνική σύνδεση με όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου. Έχει επίσης έναν από τους μεγαλύτερους εμπορικούς στόλους παγκοσμίως με περίπου 1.862 (2011) πλοία εγγεγραμμένα στο νηολόγιο της, ενώ αποτελεί σημαντικό επιχειρηματικό κέντρο που προσφέρεται για την προσέλκυση επενδύσεων στην Ευρωζώνη και στη Μέση Ανατολή.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί το βασικό της εμπορικό εταίρο, απορροφώντας το 50,9% των εγχώριων εξαγωγών, ενώ προμηθεύει το 68,3% των εισαγωγών.

Παρά το βαρύ πλήγμα που επέφερε η τουρκική εισβολή του 1974 με την απώλεια του 65% των ξενοδοχείων καθώς και του διεθνούς αεροδρομίου Λευκωσίας, ραγδαία ήταν και η ανάπτυξη στον τουριστικό τομέα, ο οποίος αποτελεί βασικό στήριγμα της κυπριακής οικονομίας. Το 2011 επισκέφθηκαν το ελεύθερο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας περίπου 2,4 εκατομμύρια περιηγητές, αποφέροντας γύρω στα 1.749,3 εκατομμύρια ευρώ σε ξένο συνάλλαγμα, σε σύγκριση με 25.700 αφίξεις το 1960 με 1,8 εκατομμύρια Λ.Κ. (3,8 εκατομμύρια ευρώ) σε ξένο συνάλλαγμα.

Το υγιές κλίμα, οι φυσικές ομορφιές, ο αρχαιολογικός πλούτος, το ψηλό μορφωτικό επίπεδο του λαού, η ψηλή ποιότητα των προσφερομένων υπηρεσιών και η παραδοσιακή φιλοξενία των ανθρώπων του, καθιστούν το νησί ιδεώδη προορισμό για διακοπές.

Σημαντική ήταν η πρόοδος που επιτεύχθηκε και στον κοινωνικό τομέα. Το 2011 πάνω από το 66,4% των οικογενειών διέμεναν σε ιδιόκτητη κατοικία. Ο αναφραβητισμός, που το 1961 ήταν 20%, είναι σήμερα σχεδόν ανύπαρκτος. Η Κύπρος κατέχει μια πολύ ψηλή θέση διεθνώς όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο και το εξωτερικό κατά την περίοδο 2009-2010 ήταν 41.146 (20.051 στο εξωτερικό και 21.095 στην Κύπρο). Στην Κύπρο λειτουργούν τρία κρατικά πανεπιστήμια, το Πανεπιστήμιο Κύπρου στη Λευκωσία, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο στη Λεμεσό, καθώς και τέσσερα ιδιωτικά πανεπιστήμια, τρία στη Λευκωσία και ένα στην Πάφο.

“Στόχος της προεδρίας μας είναι να πετύχουμε λύση δίκαιη, βιώσιμη και λειτουργική που να τερματίζει την κατοχή και τον εποικισμό. Λύση που να αποκαθιστά την κυριαρχία, την ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα και την ενότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας και να αποκλείει τα όποια δικαιώματα στρατιωτικής επέμβασης στα εσωτερικά ζητήματα της χώρας μας από ξένες δυνάμεις. Λύση που να επανεκτιμήσει το έδαφος, το λαό, τους θεσμούς και την οικονομία της χώρας μας στο πλαίσιο μια διζωνικής, δικαιοσύνης ομοσπονδίας.”

*Πρόεδρος Δημήτρης Χριστόφιας
Βουλή των Αντιπροσώπων (28 Φεβρουαρίου 2008)*

Η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, τόσο η δημόσια όσο και η ιδιωτική, βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα και βελτιώνεται συνεχώς. Η παιδική θνησιμότητα μειώθηκε δραστικά από 40 θανάτους ανά 1000 γεννήσεις το 1960, σε 11,3 θανάτους το 2011. Η προσδόκιμη διάρκεια ζωής αυξήθηκε από 65 χρόνια το 1950 σε 82,9 χρόνια για τις γυναίκες και 79,0 χρόνια για τους άνδρες το 2011. Ο αριθμός ατόμων ανά γιατρό μειώθηκε από 1.470 το 1961 σε 348 το 2009.

Η σταθερή δέσμευση για διαφύλαξη της ανεξαρτησίας και κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, μαζί με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σ' όλους τους τομείς από τον καιρό της ανεξαρτησίας, καθώς και η αποφασιστικότητα να είναι πάντοτε ένας ενεργητικός και δημιουργικός εταίρος της ΕΕ, συνιστούν τα βασικά στηρίγματα του συνεχιζόμενου αγώνα για αποκατάσταση της ελευθερίας και δικαιοσύνης σε όλη την επικράτεια της Κύπρου.

Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν αναλάβει διάφορες πρωτοβουλίες για επίλυση του κυπριακού προβλήματος και επανένωση του νησιού με διαδοχικούς γύρους διακοινοτικών συνομιλιών που διεξάγονται από το 1975. Η πρόοδος, όμως, έχει υπονομευθεί με διάφορους τρόπους από την τουρκική πλευρά, η οποία επιζητούσε όπως η διευθέτηση αφήνει την Κύπρο μόνιμα διαιρεμένη και όμηρο των ξένων συμφερόντων.

Στις 24 Απριλίου 2004 ζητήθηκε από το λαό της Κύπρου να εγκρίνει ή να απορρίψει σε χωριστά και ταυτόχρονα δημοψηφίσματα στις δύο κοινότητες, την πρόταση του Γενικού Γραμματέα για μια συνολική διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος (Σχέδιο Ανάν V). Με σαφή πλειοψηφία 75,8% οι Ελληνοκύπριοι

απέρριψαν το προτεινόμενο σχέδιο Ανάν γιατί πίστευαν ότι το τελικό κείμενο, το οποίο ενσωμάτωσε την τελευταία στιγμή αρκετές αυθαίρετες τουρκικές απαιτήσεις, δεν ήταν ισορροπημένο και δεν ικανοποιούσε τις βασικές τους ανησυχίες αναφορικά με την ασφάλεια, τη λειτουργικότητα και τη βιωσιμότητα της λύσης. Βεβαίως, οι Ελληνοκύπριοι δεν γύρισαν την πλάτη στους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες τους που ψήφισαν υπέρ του Σχεδίου Ανάν με πλειοψηφία 64,9% αλλά συνέχισαν να εργάζονται για την επίτευξη μιας λύσης που ικανοποιεί τις προσδοκίες και τις πραγματικές ανησυχίες και των δύο κοινοτήτων.

Η αρνητική έκβαση του δημοψηφίσματος κατέστησε το Σχέδιο Ανάν άκυρο στο σύνολο του. Ωστόσο, η κυπριακή Κυβέρνηση παρέμεινε αταλάντευτα δεσμευμένη στην αποστολή καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα και σε μία ουσιαστική ειρηνευτική διαδικασία που θα διευκολύνει την επίτευξη μιας συνολικής διευθέτησης. Συνεπώς, επεδίωξε να δώσει νέα ώθηση στην ειρηνευτική διαδικασία για την εξεύρεση μιας λύσης που να ικανοποιεί τις ανησυχίες όλων των Κυπρίων.

Σ' αυτό το πλαίσιο, στις 8 Ιουλίου 2006, ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο ηγέτης της τουρκοκυπριακής κοινότητας υπέγραψαν συμφωνία πάνω σε μια «δέσμη αρχών» για τη λύση του κυπριακού προβλήματος. Επαναβεβαίωσαν τη δέσμευση των δύο κοινοτήτων για επανένωση του νησιού στη βάση μιας διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας και συμφώνησαν σε διαδικασίες για την προετοιμασία του εδάφους για συνολικές συνομιλίες που θα οδηγήσουν σε μια βιώσιμη λύση.

Παρά την τουρκική άρνηση να εφαρμόσει τη Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου, ο Πρόεδρος Δημήτρης Χριστόφιας επίδωξε, αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων του, το Φεβρουάριο του 2008, να αναζωογονήσει την ειρηνευτική διαδικασία για επανένωση της Κύπρου.

Οι πρωτοβουλίες του Προέδρου οδήγησαν στην πραγματοποίηση αριθμού συναντήσεων με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη, στο διάστημα μεταξύ Μαρτίου και Ιουλίου του 2008 κατά τη διάρκεια των οποίων, αποσαφηνίστηκαν οι βασικές παράμετροι μιας πιθανής διευθέτησης. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αρχίσουν, στις 3 Σεπτεμβρίου 2008, απευθείας διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο ηγετών με στόχο την επίτευξη μιας συνολικής διευθέτησης του κυπριακού προβλήματος, διαπραγματεύσεις οι οποίες συνεχίζονται μέχρι σήμερα. ■

Για περισσότερες πληροφορίες:

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών – www.moi.gov.cy/pio

Υπουργείο Εξωτερικών – www.mfa.gov.cy

Υπουργείο Οικονομικών – www.mof.gov.cy

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού – www.mcit.gov.cy

Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού – www.visitcyprus.org.cy

Γραφείο Προγραμματισμού – www.planning.gov.cy

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 1960 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Γ.Τ.Π. 237/2012 - 5.000

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, Κυπριακή Δημοκρατία

www.moi.gov.cy/pio

Εκτύπωση: Κώνος Λτδ